

Nieuwsbrief

2021

CORONA

HART- EN VAATZIEKTEN

DANCING WITH HEALTH

LICHAAMSBEELD NA BORSTKANKER

Universitair Medisch Centrum Utrecht

BESTE UMBRELLA-DEELNEMER,

De wereldwijde uitbraak van het coronavirus en de bijbehorende overheidsmaatregelen hebben al geruime tijd een enorme impact op ons. Desondanks is het UMBRELLA-onderzoek gedurende deze tijd doorgedaan. Juist in deze uitzonderlijke situatie is uw deelname aan het UMBRELLA-onderzoek ontzettend waardevol. Wij danken u hartelijk voor uw deelname. Dankzij u krijgen wij steeds beter inzicht in factoren die het succes van een behandeling en de kwaliteit van leven tijdens en na de borstkankerbehandeling beïnvloeden. In deze nieuwsbrief worden de resultaten van enkele UMBRELLA-studies uitgelicht. Ook blikken we terug op de virtuele UMBRELLA-dag 2020.

LOGISTIEK EN TEAM

De UMBRELLA-studie wordt uitgevoerd door een team van onderzoekers, specialisten, ICT-medewerkers en administratieve ondersteuning. De meeste UMBRELLA-deelnemers ontvangen op gezette tijden online of per post een vragenlijst. Sinds de start van de UMBRELLA-studie zijn er al meer dan 17.000 vragenlijsten ingevuld door de deelnemers. Per jaar starten ongeveer 10 onderzoeken binnen UMBRELLA, waarvoor deze vragenlijsten worden gebruikt. Het blijft daarom belangrijk om de vragenlijsten in te vullen, ook als het goed gaat met u.

UMBRELLA-onderzoeksteam v.l.n.r.: Priyanka Ojha, Dieuwke Mink van der Molen, Helena Verkooijen, Marilot Batenburg, Claudia Bargon, Lillianne van Stam, Jacco van der Laan, Julia Arendsen, Muna Hajibaana, Loraine Thompson, Pinar Kartal, Joep Arendsen, Chris Dogterom, Femke van der Leij, Britt Jansen en Roxanne Gal.

UMBRELLA-DAG 2020

Vanwege de coronacrisis vond de UMBRELLA-dag het afgelopen jaar volledig online plaats op 28 oktober 2020. Vanuit de luie stoel of vanachter de keukentafel konden UMBRELLA-deelnemers en andere geïnteresseerden de UMBRELLA-dag bijwonen. Meer dan honderd UMBRELLA-deelnemers waren uiteindelijk aanwezig bij de presentaties van verschillende onderzoekers. Dit jaar stond de UMBRELLA-dag in het teken van de wetenschappelijke studies die binnen UMBRELLA worden uitgevoerd.

UMBRELLA-onderzoeksteam op de UMBRELLA-dag. V.l.n.r.: Roxanne Gal, Marilot Batenburg, Helena Verkooijen, Pinar Kartal en Claudia Bargon.

UMBRELLA-deelnemers

Impact van de coronapandemie

Het afgelopen jaar hebben wij onderzocht hoe de UMBRELLA-deelnemers de coronapandemie hebben ervaren. Op 7 april 2020 ontvingen ongeveer 1500 UMBRELLA-deelnemers een extra vragenlijst. Dit was 6 weken na de eerste melding van het coronavirus in Nederland. In totaal hebben 1051 vrouwen deze vragenlijst ingevuld.

- Van alle UMBRELLA-deelnemers die een vragenlijst hadden ingevuld, was 1 deelnemer positief getest op het coronavirus.
- Honderd vrouwen dachten misschien corona gehad te hebben, maar waren niet getest.
- Bijna de helft (48%) van de deelnemers gaf aan zich enigszins of zelfs zeer eenzaam te voelen.
- Meer dan een kwart van de deelnemers had gevoelens van angst of depressie in de eerste maanden van de coronapandemie.

We zagen ook dat één op de vier UMBRELLA-deelnemers het moeilijker vond om contact op te nemen met de huisarts als gevolg van de coronacrisis. Een op de zeven UMBRELLA-deelnemers ervaarde een hogere drempel om de borstkankerbehandelaar in het ziekenhuis te benaderen. Voor UMBRELLA-deelnemers die zich angstig of depressief voelden, bleek deze drempel extra hoog.

UMBRELLA-deelnemers die tijdens de coronapandemie nog werden behandeld met chemo- of radiotherapie rapporteerden dat hun sociaal functioneren was verslechterd ten opzichte van vóór de pandemie. Bij de meeste UMBRELLA-deelnemers zagen we een verslechtering op emotioneel gebied tijdens de coronapandemie. De resultaten van deze studie werden gepubliceerd in internationale tijdschriften.

Veel UMBRELLA-deelnemers hebben in november 2020 een tweede vergelijkbare coronavragenlijst ontvangen. De resultaten hiervan worden momenteel geanalyseerd.

Via de onderstaande QR-code's, kunt u meer informatie vinden over deze studies:

BORSTKANKER EN HET HART

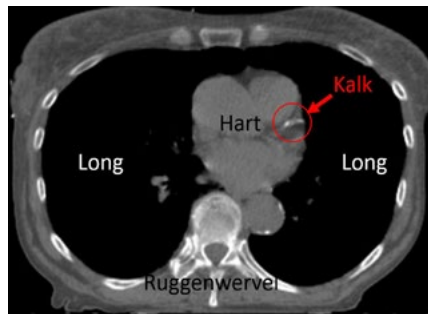
Een UMC studie, waarvoor onder andere gebruik is gemaakt van UMBRELLA-gegevens, heeft laten zien dat het mogelijk is om borstkanker patiënten met een verhoogd risico op hart- en vaatziekten gemakkelijk en snel te herkennen met behulp van kunstmatige intelligentie. Met behulp van een in het UMC Utrecht ontwikkeld 'deep learning algoritme' kan op een planning CT-scan die voorafgaand aan de bestraling wordt gemaakt automatisch de hoeveelheid kalk in de kransslagaders gemeten worden. Alle patiënten die bestraald worden voor borstkanker krijgen voorafgaand aan de bestraling een dergelijke CT-scan. De kransslagaderen voorzien het hart van zuurstofrijk bloed. Kalk in deze kransslagaderen kan het risico vergroten op hart- en vaatziekten, zoals een hartinfarct.

Van bijna 16.000 patiënten die voor borstkanker behandeld werden in het UMC Utrecht, het Erasmus MC en het Radboud UMC, werden planning CT-scans verzameld. Daarmee werd automatisch de kalkscore gemeten. Bij de meeste borstkankerpatiënten (70% van de totale groep) was geen kalk in de kransslagaderen aanwezig. Zij hadden een kleine kans op het ontwikkelen van hart- en vaatziekten. Dit was anders voor de kleine groep patiënten met zeer veel kalk in de kransslagaders (3% van de totale groep). Van hen werd 28% binnen vijf jaar in het ziekenhuis opgenomen met hart- en vaatziekten. Patiënten met kalk in de kransslagaderen waren gemiddeld ouder.

Wij denken dat het belangrijk is om patiënten met borstkanker met een verhoogd risico op hart- en vaatziekten te herkennen. Er zijn namelijk diverse mogelijkheden om het risico op hart- en vaatziekten te verlagen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan aanpassingen aan de leefstijl (bijvoorbeeld meer bewegen of stoppen met roken) en de behandeling van een hoge bloeddruk of een verhoogd cholesterol. De resultaten van dit onderzoek zijn gepubliceerd in het toonaangevende

wetenschappelijke tijdschrift JAMA Oncology. Om meer inzicht te krijgen in risicofactoren voor hart- en vaatziekten, hebben wij voor UMBRELLA-deelnemers een vragenlijst ontwikkeld over hart- en vaatziekten. Misschien heeft u deze vragenlijst al eens ingevuld. Het kan ook zijn dat u deze zult ontvangen in de toekomst.

Via de onderstaande QR-code, kunt u meer informatie vinden over deze studie:

Aderverkalking in het hart

DANCING WITH HEALTH: een dansprogramma voor patiënten met borstkanker

Met grote tevredenheid van deelnemers en docenten is in 2019 het dansproject Dancing with Health uitgevoerd. Inmiddels zijn de resultaten geanalyseerd. Dancing with Health is een door de Europese Commissie gefinancierd project. Het doel van dit project was om door middel van dansen de lichamelijke en mentale conditie van patiënten tijdens of na hun borstkankerbehandeling te verbeteren. Vijftien UMBRELLA-deelnemsters hebben gedurende zestien weken twee keer per week danslessen gevolgd. Het dansprogramma was een combinatie van verschillende dansstijlen, zoals merengue, bachata, chachacha, salsa, rumba en tango. Het dansproject heeft tot mooie resultaten geleid:

- Het dansproject had een positief effect op het welzijn en de lichamelijke conditie van de dansers. Met lichamelijke conditie wordt bedoeld: uithoudingsvermogen, spierkracht en balans.
- Het dansen verbeterde ook de kwaliteit van leven van de deelnemers.

Via de onderstaande link en QR-code, kunt u meer informatie vinden over het Dancing with Health-programma:

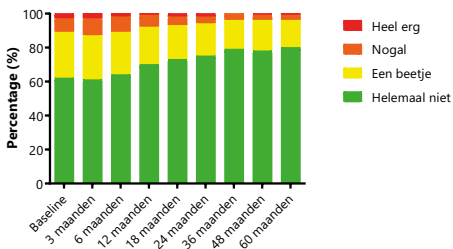
<https://www.dancing-health.eu>

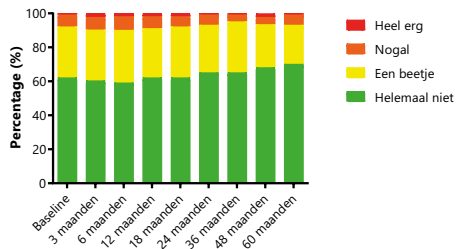
LICHAAMSBEELD NA BORSTKANKER

Borstkanker en de behandeling van borstkanker kunnen invloed hebben op de wijze waarop vrouwen hun lichaam zien en ervaren. Binnen UMBRELLA werd via vragenlijsten onderzocht hoe het vrouwelijk lichaamsbeeld zich ontwikkelt tijdens en in de jaren na de borstkankerbehandeling. Uit deze studie is gebleken dat het grootste deel van de vrouwen tijdens en na de borstkankerbehandeling een positief lichaamsbeeld ervaart: een jaar na de borstkankerbehandeling gaf 91% van de UMBRELLA-deelnemers aan tevreden te zijn met haar lichaam. Een jaar na de borstkankerbehandeling voelde 9% van de UMBRELLA-deelnemers zich nogal tot heel erg minder aantrekkelijk, 7% zich nogal tot heel erg minder vrouwelijk en vond 4% het nogal tot heel erg moeilijk om zichzelf naakt te zien. Het blijft belangrijk om de groep vrouwen die tijdens en na borstkankerbehandeling een negatief lichaamsbeeld heeft in de toekomst te verkleinen (door middel van onderzoek).

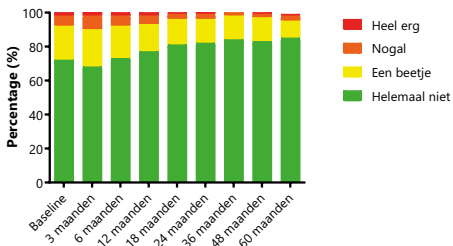
A Voelde u zich lichamelijk minder aantrekkelijk ten gevolge van uw ziekte of behandeling?

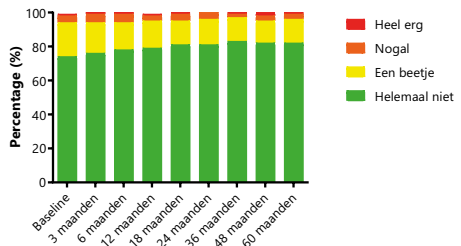
B Was u ontevreden met uw lichaam?

C Voelde u zich minder vrouwelijk ten gevolge van uw ziekte of behandeling?

D Vond u het moeilijk om u zelf naakt te zien?

INTRODUCTIE NIEUWE ONDERZOEKER

In oktober 2020 is Dieuwke Mink van der Molen gestart als onderzoeker binnen het UMBRELLA-team. Haar onderzoek zal zich richten op de bijwerkingen van de borst en huid in de jaren na bestraling bij patiënten met borstkanker. Daarnaast is zij verantwoordelijk voor de dagelijkse organisatie van de studie.

PRESENTATIE UMBRELLA-DAG

De presentaties van de UMBRELLA-dag kunt u terugvinden op de website: www.umcutrecht.nl/nl/ziekenhuis/umbrella-dag

ARTIKELS

De onderstaande artikelen zijn besproken uitgelicht in deze nieuwsbrief:

1. Bargon, C. A., Batenburg, M. C. T., van Stam et al. (2021). Impact of the COVID-19 Pandemic on Patient-Reported Outcomes of Breast Cancer Patients and Survivors. JNCI Cancer Spectrum. <https://doi.org/10.1093/jncics/pkaa104>
2. Gal, R., Van Velzen, S. G. M., Hooning, et al. (2021). Identification of Risk of Cardiovascular Disease by Automatic Quantification of Coronary Artery Calcifications on Radiotherapy Planning CT Scans in Patients with Breast Cancer. JAMA Oncology. <https://doi.org/10.1001/jamaoncol.2021.1144>
3. Karkou, V., Dudley-Swarbrick, I., Starkey, et al. (2021). Dancing With Health: Quality of Life and Physical Improvements From an EU Collaborative Dance Programme With Women Following Breast Cancer Treatment. Frontiers in Psychology. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.635578>
4. Mink van der Molen, D. R., Bargon, C. A., Batenburg, et al. (2021). (Ex-)breast cancer patients with (pre-existing) symptoms of anxiety and/or depression experience higher barriers to contact health care providers during the COVID-19 pandemic. Breast Cancer Research and Treatment. <https://doi.org/10.1007/s10549-021-06112-y>

CONTACT

Bij vragen of opmerkingen kunt u contact opnemen met het onderzoeksteam.

✉ Umbrella_study@umcutrecht.nl